

Tranh Luận Để Được Ngủ Trọ

Xưa, các chùa của Nhật
Cho thiền sư hành hương
Chỗ tạm trú qua đêm
Những khi lỡ độ đường.

Các thiền sư của chùa
Đặt điều kiện thử tài
Nếu không đối đáp giỏi
Sẽ không được ngủ lại.

Hai anh em thiền sư
Ở ngôi chùa phía bắc
Người anh thì học rộng
Người em bị chột mắt.

Một hôm có thiền sư
Xin ngủ trọ qua đêm
Và theo đúng quy luật
Cũng xin được đối thiên.

Sư anh mệt, nhờ em
Nhưng biết em không giỏi
Khuyên em chọn đối thiên
Chỉ ra dấu, không nói.

Lát sau, sư hành hương
Vào gặp sư anh nói:
*“Tôi đây xin chào thua
Em của ngài quá giỏi.”*

Sư hành hương kể lại
Tôi giờ một ngón tay
Nghĩa: *“Duy ngã độc tôn
Là Phật giác ngộ đấy.”*

Em thầy liền ra dấu
Để nói câu đối đáp
Đưa ra hai ngón tay
Là: *“Phật và Phật Pháp.”*

Tôi giờ ba ngón tay
Ra dấu ngụ ý rằng:
*“Cả ba hòa hợp lại
Đó là Phật, Pháp, Tăng.”*

Em thầy đưa năm tay
Ra ngay trước mặt tôi
Rõ ràng là muốn nói:
“Cả ba là một mối.”

Sư hành hương lên đường
Thì sư em chạy vào
Ngó quanh như tìm kiếm:
“Tên đó trốn chỗ nào?”

Sư anh đáp: *“Đi rồi
Vì cuộc đối thiên đó
Em đã thắng cuộc rồi
Hãy kể cho anh rõ.”*

Sư em mới kể rằng:
*“Vừa mới vào gặp mặt
Hắn đưa một ngón tay
Chê em có một mắt.”*

*Em nghĩ mình lịch sự
Đưa hai ngón tay lên
Để chúc mừng ông ấy
Hai mắt vẫn còn nguyên.*

*Hắn đưa ba ngón tay
Ngụ ý thật quá quắt
Nói rằng: 'Hai chúng ta
Cũng chỉ có ba mắt.'*

*Em tức giận nắm tay
Dí thẳng vào mặt hắn
Ngụ ý bảo hắn rằng:
'Sẽ đập cho một trận.'*

*Hắn không nói thêm gì
Đi ngay vào phòng anh
Em vẫn còn đang giận
Nên theo vào đây nhanh."*

oOo

**Trong tâm như thế nào
Thì nghĩ ra thế ấy
Tâm tốt nghĩ điều hay
Tâm xấu nghĩ ra bậy.**

Bùi Phạm Thành
(Ngày 21 tháng 6, 2019)

Theo luật của chùa ở Nhật thì bất kỳ vị sư hành hương nào có thể thắng một cuộc tranh luận về Phật pháp với các vị sư đang sống trong ngôi chùa đó, đều có quyền được ngủ trọ trong chùa qua đêm. Nếu thua, vị sư đó sẽ phải đi tiếp.

Trong một ngôi chùa ở vùng bắc nước Nhật có hai vị sư anh em đang sống với nhau. Người anh học rộng, nhưng người em thì quá kém và bị chột mắt một mắt.

Một vị sư hành hương ghé đến, xin tranh luận về giáo pháp cao thâm để được ngủ trọ. Sư anh đã mệt vì phải học cả ngày hôm ấy, bảo sư em ra tranh luận thay cho mình. Sư anh cẩn thận dặn dò: “Em ra ngoài đó tiếp khách và yêu cầu một cuộc đối thoại thâm lặng.”

Sư em và sư khách cùng vào chánh điện và ngồi xuống điện nhau.

Một lúc sau vị sư hành hương đứng dậy, vào gặp sư anh và nói: “Em của thầy giỏi quá. Đã thắng tôi.”

Sư anh nói “Xin ngài kể lại cho tôi nghe cuộc đối thoại.”

“Vâng,” vị sư hành hương nói, “trước hết tôi giơ một ngón tay, biểu hiện 'Phật, người giác ngộ.' Em thầy giơ lên 2 ngón, ý nói 'Phật và Phật pháp.' Tôi giơ ba ngón tay, biểu hiện 'Phật, Pháp và Tăng,' sống an hòa với nhau. Rồi em thầy đưa nắm tay vào mặt tôi, ý nói 'cả ba đều là một.' Cho nên anh ấy thắng và tôi không có quyền ngủ lại đây.” Nói vậy rồi, vị sư hành hương ra đi.

“Anh chàng đó đâu rồi?” sư em chạy vào hỏi anh.

“Anh nghe là em thắng cuộc tranh luận rồi.”

“Thắng cái gì! Em phải đập cho hắn một trận.”

Sư anh nói “Hãy kể cho anh nghe, cuộc tranh luận đã xảy ra như thế nào.”

“Tự nhiên, vừa mới thấy em hắn đã giơ lên một ngón tay, si nhục em, ý nói là em chỉ có một mắt. Vì hắn là người lạ, em nghĩ là em nên lịch sự với hắn một tí, nên em giơ hai ngón tay, chúc mừng hắn có hai mắt. Nhưng anh chàng bất lịch sự đó lại giơ ba ngón tay, ý nói cả hai người chúng ta chỉ có 3 con mắt. Vì vậy em nổi nóng và giơ nắm đấm muốn đánh hắn, nhưng hắn bỏ chạy cho nên cuộc đối thoại chấm dứt!”./.

Nguồn: <http://www.dsiamvien.com/2021/07/101-truyen-thien-26-tranh-luan-de-duoc.html>

www.vietnamvanhien.org

VIỆT NAM VĂN HIẾN

www.vietnamvanhien.info

TỦ SÁCH VĂN HIẾN VỚI HƠN 7400 TÁC PHẨM